CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

८४

अर्जुनउवाच

श्रीगणेशायनमः श्रीगणेशायनमः॥ श्रीगणेशोविजयतेतराम्
श्रीगणेशाय श्रीगणेशोविजयतेतराम्

लिङ्गानुशासनेरिकाकारकोश

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

अनेक्रा १ श्रीगणेशायनमः शब्दांभोधिर्यतोनन्तकृतोप्यगनदमयात् स्वानवोधैकमानायतस्मैगणा
त्मनेनमः १ सरस्वत्याःप्रसादेनकविर्धृतिपत्पदम् प्रसिद्धमप्रसिद्धवानत्रमाणंचसाधव
२ शिवंभद्रंशिवःशंभुःशिवागौरीशिवाभया शिवःकोलःशिवाक्रोडीभवेदामलकीशिवा ३
गौरीशिवप्रियाप्रोक्तागौरीगोरोचनामता गौरीस्यादप्रसूतास्त्रीगौरीभद्रेभयान्वया ४ हरिर्हं
रेहरिर्भानुर्हरिर्विष्णुर्हरिर्महन् हरिःसिंहोहरिर्भेकोहरिर्धीजीहरिःकपि ५ हरिरश्वहरिर्मस्त्रीहरि
सोमोहरिर्यमः हरिश्चक्रीहरिःसर्पःस्वर्णवर्णोहरिस्मृतः ६ मधुमद्यंमधुक्षौद्रंमधुजप्यरसंवि
दः मधुदैत्यामधुश्रेष्ठोमधुकेपिमधुस्मृतः ७ क्षुद्रावेश्मनटीक्षुद्राक्षुद्रोक्तामधुमाक्षिका अ
सम्भिन्नरसःक्षुद्रःक्षुद्रास्यात्कंटकारिका ८ वाहोऽश्वसंज्ञनोवाहःप्रवाहोवाहृत्स्यपि वाहिका रामः
१

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

नविशेषस्माद्वहोवाहरितिस्मतः ९ रङ्कादिवयोरागेरागेषुक्ताश्रागाःस्मृतः रागेषानवि-
शेषस्माद्वारम्भक्षेत्रमुच्यते १० आत्माभावोमनोभावोधातःसत्ताभवोपिच भावःपदार्थनमो
लोकेपदार्थोभाव उच्यते ११ कुथाकंथासत्ताकोयाकुथःस्मात्किंवलः कुशःकुथःकुथकीदृग्रात-
स्त्रायीद्विजःकुथः १२ कुशेकान्तेनिलेछागेकंवलेसलिलेंवरे दोस्त्रिरवरुणेत्रैयोकुलपारव्याघ्रकी-
र्तिता १३ वारोधविक्षेपे भूमोदिग्निरवेमोजनेक्षिप्तिः स्वर्गेमातरिवज्रेयोसुरेसत्तेवगोधनिः
१४ श्रियांयशसिसौभाग्येयोनौकान्तौमहित्विच सूर्यसंज्ञाविशेषेपिभगांकेपिभगःस्मृतः १५
पर्जन्येराज्ञिगीर्वाणेव्यवस्तरिभर्तरि सूर्येवान्तेजिगीषोचदेवोक्लिन्नेरित्यमरि १६ तुर्यासेश्री
फलेपन्नेकुंजरायकरेदिवि क्लीवेतीर्थेनिमित्तेवविशिष्टेप्यकरधनिः १७ सर्द्धिचित्तेजन्तेकायेषु

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

अनेका २ सुरवेश्यलिंगिमात्ते कामेवत्तेसुपर्णीवकशदोशविगोधनौ १८ जीवेराज्ञिरवौधर्मे तपस्विनिनुरं
गये सितपक्षिविशेषेवरंसशब्दोस्त्रावपि १९ रसोजलंरसोस्त्रौरसःशृंगारपूर्वकः रसःस्वा
दादिर्यावत्यारसोपिरसोविषम् २० क्षीरेष्यसेनोयेमरुन्मधेघनेऽस्त्रि सन्नर्थेषुकी स३
लालंत्रपदंतिमनीषिणः २१ तिलपिष्टेतिलेमांसेकंवत्तेकोमलेस्त्रियौ शवेक्षवेवलेप्राज्ञाःपल
लंनपरिक्षते २२ क्यपछेधुजेपशुशैलेजंसिगुणाधिके विशेषामनिभक्षायांलालामोक्षुनपुंसक
नः २३ वसुःसूर्योवसुर्वह्निर्वसुःश्रीर्वासवोवसुः वसुरत्नंवसुर्व्यंकसवोष्टौधरादयः २४ अक्षराणि
स्युःनावर्णावर्णाश्चेनाद्योगुणाः वर्णानाद्यमखोज्ञाथवर्णाज्ञेयाद्विनाद्यः २५ अर्जुनोवर्णो
र्जुनोनामपाराडवोप्यर्जुनःस्मृतः अर्जुनस्त्रीणजातिःस्यादर्जुनःककुभद्रुमः २६ वरणस्यावरणंप रामः २

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

दःपदःस्यादधिवासनम् वीरदीक्षापदंपरःपदोपूर्जाहिनाशनः २३ बलिपूजोपहारस्यात्
निर्दानवपुंगवः वलीःस्त्रीमध्यभागःस्यात्लिप्यर्मजराश्लथम् २४ रंजेवस्त्रेचिता
मध्येव्यवधिनारात्मनि बहिर्योगेवकाशेयविशेषेव्यसनेतरं २५ अरिष्टंगृहमित्युक्तं
मरिष्टोत्थभासुरः काकनिंवावरिष्टेतावरिष्टंक्षेममीरितं २६ इंद्रियंकेवलंसेयंकं
वलोरोमजःपदः कंवलश्चगवांसास्नाकंवलेकम्बलोमतं २७ मराऽलेवर्तुलेप्रोक्तंचानो
पिवमराऽलं मराऽलोभूमिभागश्चमराऽलःस्मरमास्तुतः ३२ कुन्तलःकेशपर्म्यायेकुंतलोदे
शवाचकः कुंतलःसूत्रधारश्चकुंतलस्यचकुंतलः ३३ मणिर्द्विगाऽग्रिमोभागोमणिःप्रो
क्तोभगश्चजः मणिःकूपसुखोत्सेधःपद्मरागादिकोमणिः ३५ तंत्रंशास्त्रेकुलेतंत्रंतं

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

सिद्धेर्ष्वधंस्मृतम् नेत्रंसुखंबलंनेत्रंनेत्रंवचनसाधनम् ३५ नेत्रंवृत्तिविशेषःस्यान्नेत्रंचक्षुरुदाहृतं
परिवर्त्तगुणोनेत्रंनेत्रंकस्तूरिकामृगः ३६ वातादिप्रकृतिर्द्धातुर्द्धातुर्द्धोलोस्वस्मृतः क्रियाभावः
स्मृतोधातुर्द्धातुर्देहरसादिकः ३७ सुधाप्रासादभागंस्यात्सुधाविद्युत्सुधास्मृतम् सुधैकभोजनंप्रोक्तं
सुधाधात्रीसुधास्तुही ३८ कालोवाणस्तुलाकालः कालंसंघातमृच्यते कालः कालोबलंकालं
कालमूलंनरोपि ३९ वेलाकालविशेषःस्याद्वेलासिंधुजलोज्झितिः वेलाशफांगुलीछेदोवेलाशे
षपंतरात्मनि ४० उत्सवेवप्रकोष्टेचमुहूर्त्तेनियमेतथा क्षणग्रहोत्सवस्थायांसमयेपिनिगद्यते
४१ भ्रूणोभीरुर्द्विजोभ्रूणोभ्रूणोविकलउच्यते भ्रूणोत्पन्नःशिशुर्भ्रूणोगर्भाशयाश्रयः ४२ श्रे
ष्ठेर्हरतिष्णातोदेवज्ञेइष्यते शास्त्रादिविषयाःपंचप्रतिज्ञाहेतुसंज्ञया ४३ अर्हेत्यविशेषः

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

स्यान्सूर्योहिरहिर्ध्वगः भुजंगोहिःसमाख्यातःसिंहिकासूनुरप्यहि ५५ आलोहिःस्यात्परोक्षालो
क्षालक्षाऽऽकुलःकरे प्रमदाबनुरेखालोक्षालोकालउदाहृतः ५५ पयस्विन्यर्जुनीधेनुर्वे
उःकुंजरकामिनी स्मृतासिप्त्रिकापेनुर्धेनुर्दात्रिःशिवंकरी ५६ धर्मोदयोदयःश्रेष्ठोदयो
मोक्षस्यकोदयः दयोबलंदयःकामोदयलोधउच्यते ५७ शालिर्हंसःशालिर्भृंगःश
लिकिलःशालिरर्दः शालिःसर्पविशेषश्चशालिःकलिरुदाहृतः ५८ योगोयातिर्विशेषःस्यात्
संयोगोयोगउच्यते योगश्चागमिलाभःस्यात्समाधिर्योगउच्यते ५९ सीतालक्ष्मीरमासीता
सीतासत्याधिदेवता सीतासीरअजापत्यंसीतामंदकिनीमता ५० स्त्रीजःस्त्रीजियोना
भिर्नीभिर्निम्नोरामता कुटुंबस्यागरणीर्नाभिर्नाभिश्चक्रस्यपिप्पिलिका ५१ गोत्रंनामान्वये

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

गोत्रं गोत्रस्थधरणीधरः गोत्रावसुंधरा शैया गोत्रं सत्पत्रवत्स्मृतम् ५२ घनो मेघो घनं कोस्यात्तालध्व
निर्घनः घनो मांसेघनो मुस्तो घनःस्यात्लोहगुग्गुरः ५३ रात्रौ रामरम्यश्वरामो रामोसितासि
तो रामःपशुविशेषश्चरामोदृश्यात्मजः ५४ अर्कं देवतावीजं अर्कमक्षिरुजंविदुः ज्येष्ठमास
स्मृतःअर्कःअर्कोदेवपुरोहितः ५५ वीणादण्डःप्रवालःस्यात्प्रवालःपल्लवोमथः प्रवालोविद्रु
मःप्रोक्तःप्रवालःप्रवणोमतः ५६ कोणोऽस्त्रिर्महिषःकोरणःकोणःकोटिस्तिमन्तः कोणगृहे
कदेशःस्यात्कोणोवीणादिवादनम् ५७ तालःकालःक्रियामानंतालंपात्रेभिधीयते वृक्षेदःस्तन
स्तालस्तालःकरतलध्वनिः ५८ काष्ठादग्रकक्षकाष्ठाकाष्ठाप्रोक्तावसुंधरा काष्ठाकालविशे
षःस्यात्कालंदारुनिगद्यते ५९ पलाशोराक्षसःप्रोक्तःपलाशोछदनंमतम् पलाशोरक्तिवर्णःप

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

लाशःपाशउच्यते ६० सत्रंधनंगृहंसत्रंसत्रंचदानमिष्यते सत्रंरामवत्तंसत्रंसत्रंसच्चीतंमतं ६१
कल्पासुकुशलःकल्पःकल्पोज्ञेयोनिरामयः कल्पंकल्पमितिप्रोक्तंकल्पंसद्यमितिस्मृतम् ६२ विप्लवो
र्थोसुदृष्टिर्विप्लवो ज्ञेयमानसम् विप्लवोदुःसहंदुःखंविप्लवःक्रतुरेवच ६३ समितिःसंपरायस्या
त्सभायांसमितिस्मृता समितिःसमयोज्ञेयःसमितिःसंगतिस्मृता ६४ सितोदृढःसितःशुक्लःसितंर
जतमुच्यते सायकोपिसितोज्ञेयःसितोदैत्यपुरोहितः ६५ विचित्रंतित्तकंप्रोक्तंचित्रकःश्वापदोमतः
चित्रकोवृक्षजातिश्चचित्रकोव्यंतकोमतः ६६ धात्रीवधात्रीकीप्रोक्ताधात्रीवामलकीस्मृता धात्री
वसुंधराज्ञेयाधात्रीस्यात्सर्वपापिनी ६७ शोणंस्यात्कोरकावाचीशोणःकाकरतीरितः शोणोगिरिर्विज्ञे
यःस्याच्छोणःस्याच्चतुराठकः ६८ शुक्रोदैत्यगुरुःप्रोक्तःशुक्रोमासहुताशनो शुक्रंतेजोविशेषःस्याच्छु

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

अनेकार्थ ५

कल्हारः सारिनः ईर्ष्ये रोहिनेशक्रकोदराउरगेहितोमत्स्यपुंगवः रोहितोलोहितोवर्णोमृगजातिश्चरोहितः ७० वल्लीवल्लीवल्लंसेन्यंवल्लंसस्यंवल्लीत्वधी रत्नज्योतिर्वल्लीस्त्रीवल्लालक्ष्मीर्वल्लनामहि ७१ प्रतियत्नोद्विजयाशःसेन्यंपक्षंप्रतियत्नम् प्रतियत्नजबंधश्चपतज्ञाहःप्रतियत्नः ७२ कुमात्ककःकदंवस्मात्कदंवोविप्रिवंस्मतः कदंवोवृक्षभेदस्मात्कदंवोनिगुणाःपुनान् ७३ प्रियकोवीरसारस्मात्प्रियकोक्षीपिचित्रको प्रियकःप्रियतोयःस्मात्प्रियकोमुक्तकव्रती ७४ अक्षोविभीतकतरुःपाराकोक्षोक्षमिंद्रियम् अक्षोरावक्षिरित्युक्तःकृत्यमक्षंवनिम्नगम् ७५ वक्रःपक्षिविशेषःस्याद्यांगंवक्रमायुधम् वक्रंगतुश्चसंघश्चवक्रंचावर्त्तकंमतम् ७६ सत्यसंधःखरोज्ञेयःखरेपिरूक्षोनभः खरोरासभशत्रुक्षीव्यवस्तारेखरःपटुः ७७ जातिःस्यात्सहजाख्यानंमालतीजातिरुच्यते गोत्रादिजन्मजातिश्चजातिषु

नामः ५

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

लीवकथ्यते ७८ गोविषाणः कृणोऽश्वेयोभृंङ्गस्यकृणः कृणा कृणाजटा
कृणात्स्याकृणामेथान कुरुटली ७९ तिलकोहस्तभेदःस्यान्तिलकंविंदुचित्रकं ति
लकंक्लोमसंज्ञंस्यात्प्रधानंति लकंमतं ८० गंधर्वोदेवयोनिःस्याद्गंधर्वोपितुरंगमः गं
धर्वीचस्मृतागाथागंधर्वोमिगपुंगवः। ८१ शृंगंप्रधानमिंकंतिशृंगंचक्षिरवंविदुः शृ
गंविषाणमित्याहुःशृङ्कोऽविचक्षणाः ८२ सारंगःकुंजरःस्यातःसारंगश्चातको
मतः सारंगःपर्वतोज्ञेयःसारंगोहरिणोमतः ८३ कराणंकारणंविद्यात्सेचंकरणा
मिष्यते करणोजातिभेदःस्यात्करणानीद्रियाणपि ८४ पुण्डरीकःस्मृतोऽग्घःपु
ण्डरीकःकमण्डलुः पुण्डरीकःसितोवाणःपुण्डरीकंसरोरुहं ८५ भूतमेवंपृथिव्या

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

अनेका
र्थ

दोकालेनी नेवराक्षसे प्रेतेप्राणिनिकीनाशेभूतग्रहंप्रचक्षते ८८ शरभोष्टापदेज्ञेयःस्वर्गमल्लाप
दंस्मृतम् कीलकोष्ठपदस्त्वंकंकृमिजातिरुदाहृतम् ८७ वालःकेशेवलेवालेधालंकाग्रहरा
मतम् वालःसर्षपशिशुर्धान्येवालोवेगउदाहृतः ८९ वालकःखचरेव्याघ्रेवालकःपथिकस्त्र
नः वालकंगंधवद्रव्येजटातालंचवालकम् ८९ श्यामारात्रिस्त्रिदृश्यामाश्यामाराजीसुगंधपो
वना श्यामाग्निर्यंगुरत्नंतुश्यामास्याद्वृक्षदारुका ९० अभ्रसुधाअभ्रसत्त्वंवराक्षीवज्रभस
ना अभ्रंश्रेयःअभ्रशोभाअभ्रंप्रोक्ताहरीतकी ९१ गुरुःपितागुरुर्भ्रेष्ठोगुरुर्देवइरेहितः इर्वापिगु
रुःप्रोक्तोगुरुःशिष्याभिषेकदः ९२ कान्तारंकाननंप्रोक्तंकान्तारःपर्वतासनः इक्षुभेदस्तु
कान्तारःकान्तारेक्षुर्भरोदरः ९३ वज्रंरंकुलभेदंस्यात्वज्रंरजतंमतम् वज्रंधुस्त्रजातिश्चवज्रंवि

हे ३
रामः
ई

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

ष्यगोपिका ९५ ॥ इत्यनेकार्थध्वनिमंजर्यां श्लोकापिकारः प्रथमः १ त
ोवज्रपितावघोवघःकेदारएव सर्पोव्यालःशफेव्यालोव्यालोज्ञेयश्चतुष्पदः १ अं
केदारेवशप्यायांतल्पशब्दोभिधीयते तागस्वश्नोगरेस्थानेपित्न्यात्रुविचक्षणाः
२ अभिख्येतिसमाख्यातकीर्त्तौकांतौवनामति रंभारेवांगनायोक्तारंभास्यात्कदलीम
ता ३ मोचास्त्वेतिविज्ञेयामोचापिकदलीतिच कक्षेतिभवनांतर्भूमेरवलागज
स्तुतु ४ मास्याआहेविभुरुश्नोभुश्नोनुपहतेशुचिः शक्रोपिवार्षिकेमेघेम
त्रनौघनाघनः ५ संक्षिप्तेभक्तसिक्थेवतुषान्येपुलाकयोः बलेगरतिमासा
र्द्धेयक्षेपिभवपाश्वयोः ६ एकभेदेकरीरस्याघनेवंशकरेपिच देहेदारुकेदारे

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

अनेका ७

क्षेत्रंहरेरेवकीर्त्यते ७ शेषंकेवलमल्पंवक्तिव्यात्कात्स्न्यायबुधः निर्दूहोनिर्गतीपीड
निर्यासहारभूमिषु ८ आविशयोस्वोमेषेपर्वतेपिनिगद्यते स्रगपर्वतमंत्रेषुनिकृत्तेपिवशंवद
९ भानिधरेषगर्भेवगहरेगहनेपिव स्यातुल्येविभोकालेदंशेऽनिर्देशकल्पवाक् १० श्रात
मापिवल्लावाग्देहमनोयज्ञापित्यपि पर्यायोशिक्षितेषुत्पत्तेसेमेवकुशलश्चतिः ११ अत
यःशपथेक्षुद्रेविश्वासास्तिक्यहेतुषु पदंपक्षेपरित्राणेक्रमेवस्तुप्रतिज्ञयोः १२ दो
षेतिक्रमणेरक्षेस्यात्यञ्जतिश्रुतिः स्वभावेतेजसिस्थानेधामशब्दोनिगद्यते १३ ज्ञाने
चात्मनिवात्मीयेधनेस्याख्याप्रवर्त्तते कूटाख्यामन्त्रयंत्रार्थोर्ध्वमायोत्करेषुच १४ परिछे
देप्रमाणोल्लेमात्रवापरिकीर्त्यते इलाशब्दस्यपानीयेभूमौवाच्यश्रनोमत १५ साधुस

७ राम

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

नाषशंखेषुत्रिंशेवसहितिधनिः प्राणान्नेराजालिंगेवकुरुख्याप्रकीर्तिता १६ शातवंशाः
नयोनिष्कोनिष्कोदिनारकलयोः विशिरस्केनरेनीरेकबंधास्यः स्वरेषिय १७ मेरोरक्षविं
शेयेवधनुःशरस्तुकार्मुके अक्षिणोमक्षिनवर्ममार्गःप्रकीर्त्यते १८ पर्मदेहप्रमाणो
स्यादूर्मदेहस्थइष्यते दायादःसज्जःजोक्षोदंस्तनयोमतः १९ विग्रहोवैर्यनिस्कंरोवि
ग्रहोवपुरुच्यते प्रकोष्ठःकूर्परस्याधःप्रकोष्ठोदारकोल्लकः २० प्रोक्षवितानपुत्रोवेविता
नंश्रत्युच्यते सतीयक्षायशीरे वीसवस्त्रिःवलासतिं २१ वधूनारीवधूर्भार्यावधूपु
त्रवधूरपि भक्रंःकश्रिपुरित्युक्तःपावारःकश्रिपूर्मतः २२ श्राडंधरोगजारावत्सुर्णीवस्तु
राषते कपर्दोहरजूयेघःकपर्दःश्वेतकाकिणी २३ तुवरेनिर्विषागोगोर्निःश्रमश्रुस्तुवरेप्रमा

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

अनेका. ८

पापीसोनृशंसास्युर्नृसंसावेदिनःस्मृताः २४ शारदस्तुशरत्कालःस्याद्दैत्यश्चशारदः
उपहारेरथस्थानेसमीपंस्याद्उपहरः २५ प्रत्येरोपिनिदाघःस्यान्निदाघोग्रीष्मउच्यते कश
मलःस्यात्पिपासायकश्मलोमोहएवच २६ केतुर्गृहविशेषंस्याद्ध्वजःकेतुरहतः श्रवणा
कथ्यतेरीढारीढागतिरीप्स्यते २७ पर्दनंक्षेरंनप्राहुर्वर्दनंवृद्धिरुच्यते कसेरुकंजलेकंदे
पृक्तस्यास्थिकसेरुकं २८ निर्वासमासनंविद्याद्भिन्नकवचस्तथा कीनाशश्चकपर्दःस्या
कीनाशोयमकर्षकौ २९ नागोदशविशेषःस्यान्नागोवारणपन्नगौ कुलंसत्कुलं
गोत्रंशरीरंकुलमुच्यते ३० पूगीपूगफलंप्रोक्तंतथापूगीफलंवकं ज्ञेयाःसुमनसोदेवाःकुसु
मानिचसज्जनाः ३१ कुसुंपुष्पमितिप्रोक्तंस्त्रीरजश्चतथास्त्रियाः धवःपतिर्द्रुमेभर्तृ च ९

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

क्षजातिर्द्वोमतः ३२ धनःप्रतिवपेवोधेक्षजातिर्द्वोमतः ग्पंवकेस्मात्तधातुःस्याद्भेवकश्च
महेश्वरः ३३ शिक्षाशेक्षाकिकासेयाशिरवाशरवाशिक्षानया प्रत्यंसुविहितंकर्मप्रणंवारूपवि
त्रयोः ३४ खन्नोराशिःखन्नोनीचःखलःपिराणाकथ्यते शालाश्लाघाशिलाशालाशालाशारवा
वचेमच ३५ मालेमालंशिरेमाल्यंमालामाल्यमुदाहृतम् रात्रादेवाविशेषस्याश्रद्धाशोभा
भिधीयते ३६ पलंमांसंपलंमानंपलोमूर्वःपलातुला आलिःसख्वरीत्रोक्तापंक्तिरालिःप्र
कीर्त्तिता ३७ दलमर्द्धदलंपर्णंदलंमत्स्यादिसाधनम् आजिःस्यात्समभागःसंग्रामोप्याजि
रुच्यते ३८ प्रतिशासंगरेज्ञेयःसंग्रामःसंगरोमतः उलूकःपुरुहूतःस्यात्पुरुहूतःपुरन्द
रः ३९ अंतकेजगरेकंजेमुस्मान्मरणेपिच शंपाविद्युत्यविःशंपाशंपाशंखध्वनिर्मतः ४०

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

उपर्यधिके पत्येविद्वरंविपश्चितः निधनावधिर्येधोधनेप्रोक्तःप्रयोजने ४१ क्रतौक्रोधे
नथादैमेमनुष्यादःप्रवक्षने वहुनाक्षत्तिकाप्रोक्तागवश्चवहुनामनाः ४२ प्राधंवन्धनमिछ
त्रिप्राधंप्रहंवसूत्रः हरिणःपाण्डुरोवर्णःकुरंगोहरिणःस्मृतः ४३ करटःकावरोज्ञेयःकर
टोक्षेऽमने कंकरेटुःस्मृतोगृध्रःकंकरेटुरमर्षणः ४४ सोधावयवविन्नीनगगनेषुकत्ना
मना तृषाःक्षुत्पाधागात्तवारोस्मरेरणु ४५ अमतंवारिविज्ञेयंदेवभोज्यंतथामृतम्
कुंयाभूमिःसमाख्याताकुंत्याकुंतकदंबकम् ४६ मरिःकालंजरोज्ञेयोमरिःकोमरिःस्मृ
त विषंपानीयमित्युक्तंविषमंतकरोरसः ४७ वाजमन्नंगतप्राजोवाजंपीयूषमुच्यते अ
जोगोछागजोमार्गोव्रजःसंघोव्रजःपशौ ४८ वीर्यंशुक्रंबलंवीर्यंवीर्यंबीजमुदाहृतम् राम

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

नक्षत्रस्यमघानामकुंदस्यकलिकामघा ४९ द्विजिह्वःसर्पकोऽन्येद्विजिह्वस्तुभुजंगमः विश्रेयं
शयनंशय्याँपुस्तकसंचयः ५० तरत्संसंसनास्यात्तीनांतनंवस्त्रमुच्यते वाकुलीमहिलायांवाकुली
पश्चिमादिक् ५१ संदुरंवाजिनांनास्यादाबालोपिचसंदुरा सूत्रतःशिक्षितोमर्त्यःसूत्रतंत्र
त्रवक्त्रः ५२ कीकसोवनलोमेछःकीर्त्यतेवास्थिकीकसम् शेमंथःस्यात्तथाशारोशेमथःकट
वर्त्तनम् ५३ हरिद्रांस्त्रीप्रोक्तारजनीवविभावरी परिघःपरिघातःस्यात्परिघोदण्डउच्यते ५४
धराधरीधरणीधरःशैलोधराधरः मूलंवस्तुकःकन्दःकंदोवारिदउच्यते ५५ करोहस्तःकरोर
श्मिःकरंकर्षकवेतनम् दुंदुभिरस्त्रीतोदुंदुभिःस्यात्तथांतकः ५६ प्रोक्तंविपिनमघानमघा
नंगमनंस्मृतम् वर्हिनीछेदनीप्रोक्तावर्हिनीतृणकुर्विका ५७ कुंकुमंरुधिरंप्रोक्तंरुधिरंरक्त

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

जंस्कृतम् नन्दनःस्वसुःप्रजोनन्दनंस्वर्गकाननम् ५८ मानसंविनमित्युक्तंमानसंत्रेदृशंस
रः धावनंशोधनंज्ञेयंधावनंशीघ्रवर्त्तिकः ५९ स्यंदनारम्भुतेआरोस्यन्दनोरथसुच्यते तुरग
यगास्करंगोक्तिःक्रियाशेनस्करायणाः ६० पतयरंगिपोःस्थानेनसरश्चपरायणाः कपिछेक
रेवेगोवंशाख्याकविभिःस्मृताः ६१ जटाजूटंशिरवरंडोक्तिःकलापेपिछिरवाडिनः शिल्पा
जनदेहेजपात्रशाकःप्रकीर्त्यते ६२ पादत्राणेवत्तेपक्षेनेरवक्तुनिपत्रवाक् इवेसिपारिवारेपि
क्रियानेवकोशवाक् ६३ हंसेत्योगमहंसेवहेद्विजराजशतिधनिः कैवर्त्तेपिवकैवर्त्तकैवर्त्तःस
लिलेचयः ६४ पिप्पलारव्याजनाश्वत्थवरत्रकर्तियक्तुवंशमाश्वंस्नोज्ञेयश्चंदनमस्त्रयो
ऽवन् ६५ सकलाग्रीहकःसस्यंविज्ञेयंतस्यमिश्रवः ब्रह्मरणेसस्येवकुरुविंदश्रुतिश्रुतिः ६६

राम ७०

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

सा
करवीरेश्वरः स्यादंगुलः करवीरकः करिणोबंधनंस्थानंवारिवाजिनसंज्ञनम् ७ प्रजरंहरिविज्ञे
यंहरिकाचननामेच सूत्रकृत्सूत्रकारःस्यात्सूदोत्रेयःकुंडकः ८ रत्ननेकार्थधनिसंज्ञः
र्यांश्लोकार्द्धाधिकारः राजावश्रेष्ठपोराजापयःक्षीरंपयोजलं मित्रोभानुःसूर्यमित्रंहरिद्
दरंहयम् १ श्रीवृक्षःस्थावरःस्थाणुरजोछागस्तनोस्त्रनौ गोविंदोहरिगोसंख्योशिवकुंभो
वृषाकपी २ शरीरोत्तमेधयोःकायःसंधावपिजतित्रयोः तेजःपरीषयोर्वर्चोवस्तिःस्यान्नैऋतयोः३
सरित्समुद्रयोःसिंधुःशाखाप्राकारवृक्षयोः वातकापत्वयोःस्तोकंपायसनयोरघम् ४ पिपाशा
लोभयोस्तृष्णाध्वनंतोपत्नीकयोः मघाश्वमेधयोःक्रतुंपाजस्वोबर्हिषिप्रयोः ५ निस्त्रिंशोरक्ष
पाविष्टेभगोवाणशिलीमुखौ ओघपंजोथवेगश्चवनंकाननमंडव ६ इत्यभिधानेऽश्वसं

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

शाविनंबनामच वैलोक्यिंशोभानशिभोनुर्भोनुरंशुमान् ७ भवकोऽर्जनोज्ञेयोभवकःसरसासु
नः सूतोभास्करश्चोक्तःसूतःसारथिमच्यते ८ दक्षजातिजगोपीत्तूप्रदरोरोगमार्गरोगो भ्रकरोक्षो
चकरोगोरवोत्कंदनविश्रमो ९ घनारावानत्तोदावोजीमूतोमेघपर्वतो वत्सवोसूतगोपालोचिक
रोकेशबंधनो १० अरिष्टपिच्कोकल्कोश्वोदानवधेरिणो पंकपक्षाकरोद्योगवंवरोमेघवास
ती ११ उदानारवोमरुद्धंधोन्यग्रोधोवटमर्कटो ध्वांक्षःकाकोवकोधासोनागःक्षोलोनगोद्रुमः १२
खर्वोह्रस्वःखरःक्रूरःक्षितिपश्चीक्षितिःक्षयः क्षयोरक्षयोह्रासःश्रमःखेदःश्रमःक्रिया १३ कण्ठो
बर्हिर्गलंकण्ठःप्रहीकूपःप्रहीसरः वरेभकरेकोलःकोलःकलहकालयोः १४ शत्रांकस्त्वर्गलो
ग्रहःकिटिःशुकस्तोत्योः धस्तिभोजनंबर्हिस्त्रोगलंतलंसमं १५ निमित्तहृदयेहृदिरोग रुग
११

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

त्रिमहेश्वरो काश्मीरजःभुको कीरो धीरो धंधुविक्रमो १६ कोशिको वासवोलकोसायकाव
सिमागधो ध्यानायतो मनोविंध्योशिखिनो वर्षिप्रधको १७ धीरेसात्विकविंतोवरेश्रेष्ठ
हताशनो उत्संगस्करेक्रोडोवत्सस्तर्णकपुत्रको १८ कांतमानपयोम्बायादया
हिंसानुकंपयोः पुंगवेसुरत्वेसुधवोनिश्चितशाश्वतो १९ संधातेपरोपरःस्वरःसूर्य
नरेइनोः मकरकोमलेकांतेसमरोयुद्धसंघोयो २० ॐ इत्मनेकार्थधनिनजीपादादि
कारष्टतीयः ॐ अकारेवासुदेवस्यादकारस्तुपितामहः इकारउच्यतेकामोलक्ष्मीरी
कारउच्यते १ उकारःशंकरोक्षेउकारश्चापिरक्षरो अकारेब्रह्मणोत्पत्तिरुकारेद
नुजप्रभुः ल्कारेरवजातिनांमातासृष्टिप्रकीर्तिताः ल्कारःस्मर्यतेपूर्वैर्जननीशाश्वतो

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

विदे २ एकाऽभ्यनेविष्णुरेकारस्यान्महेश्वरः ओकारस्तु भवेद्ब्रह्मा ओकारेनदउच्यते ४ अं
स्याच्चपरमंब्रह्मअःस्याद्वैमहेश्वरः कःप्रजापतिरित्युक्तःकोयंपृथिवीतेशब्दितः ५ कस्यात्मेति
समाख्यातःकःप्रकाशउदात्मनः कंशिरेजलमाख्यातंकंसुखंचप्रकीर्तितं ६ दृष्टिस्थंकु
समाख्यातःकःशब्दोपिप्रकीर्तितः खमिंद्रियंसमाख्यातंखंस्वर्गोपिप्रकीर्तते ७ योगयोगःस
मुदिष्टोगंधर्वोगःप्रकीर्तितः गंतीतेगंचगाथास्याद्गौश्चधेनुःसरस्वती ८ बोधंसमाध
समाख्यातोघनश्चप्रकीर्तितः ङकारोभैरवःस्यातोङकारोविषयस्तथा ९ चंचंद्र
माःसमाख्यातोभास्करश्चप्रकीर्तितः निर्मलंछसमाख्यातंनाछंप्रकीर्तितं १० छंदके
छःसमाख्यातोविद्यस्यादकोविदेः वेगितेजःसमाख्यातोजयतेजःप्रकीर्तितः ११ जेता वज्रःप्र

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

कथितः सूरिभिः शास्त्रे रवौ रुकार कथितो नरैः सदाहृतः १२ अकारोगोपकः शुक्लो ज
कारः कुंकुरध्वनौ दोधीत्योंकारके वटीध्वनौ चप्रकीर्त्तितः १३ तोमहेशः समाख्यातः तथाश्वस्ने
शकीर्त्तितः दुरुहनोचटःप्रोक्तस्तथावंइस्मसंज्ञते १४ इकारेशंकरेत्रासेऽकारोध्वनिरुच्यते
ढकारःकीर्त्तितोढक्कानिर्गुणोनिध्वनेपिच १५ णाकारःकीर्त्तितःनाने निश्चयेचप्रकीर्त्तितः
तकारःकीर्त्तितश्चौरेकोऽपछेदेप्रकीर्त्तितः १६ श्लिलोच्चयेथकारःस्यात्थकोरोनयरणो दंकल ८
शंदुर्धेशोकंछेदानेचदातरि ७ बंधनेसाधनेधस्याद्विधातरिमतावपि नकारःस्वगतेबंधेस्कृतौ
दृश्येपिकीर्त्तितः १८ नेतारश्चसमाख्याताःस्तरणेनःप्रकीर्त्तितः पवनेपःसमाख्यातःपःस्यात्पानेव
दातरि १९ फेफावातःफकारःस्यात्फाहूनेशकीर्त्तितः फकारोपिचफःप्रोक्तःतथाफःपरिभाषणो

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

२० वकारोवरुणःप्रोक्तः कल्पशेवटदाहतः वक्षस्थलेचवःप्रोक्तोगदाचसमुदाहृता २१
नक्षत्रंभंभुधाःप्राहुर्भवनेभःप्रकीर्त्तितः दीप्तिर्भाभःस्वभंभूमिर्भीर्भयंकथितंबुधैः २२ मःशिर
श्चंद्रमावेधामालक्ष्मीश्चप्रकीर्त्तिता मावमातरिमानेचबंधनेमःप्रकीर्त्तितः २३ यशोयःकथितः
प्राज्ञैर्योवायुरितिशब्दितः यानेपातरिपस्त्यानेकथितःशब्दवेदिभिः २४ श्वश्रूमेत्तिलेवहो
रुशब्देचप्रकीर्त्तितः रंधनेचशरीरेस्याद्रुमयेचप्रकीर्त्तितः २५ लश्रोत्रवरोलुप्तलादानेचप्रकी
र्त्तितः दीप्तिर्वस्त्राद्यलंभूमिर्लोभयश्चप्रकीर्त्तितः २६ लवोनेत्रवरोनःस्याःशादानेचप्रकी
र्त्तितः स्त्रीश्वेषेचस्तयेचैवकथिताशब्दवेदिभिः २७ मासनेवरणेवातेवकारःपरिकीर्त्ति
तः शिवंशंशंकरःश्रेयः शश्वत्सीधुनिगद्यते २८ शीघ्रायाशयनेजाड्येसायंभूनिगद्यते रामः

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

यकार कथितः श्रेष्ठः षोलक्ष्मीरितिगद्यते २९ सकोपेवारणोस्यात्तथाश्लिनीगद्यते स्को
पेवारणोस्यतथाश्लिनिकीर्तितः ३० क्षक्षेशेरक्षसिप्रोक्तोबुधैःक्षशदशासने ३१ इतिलिं
गानुशासनेष्टकाक्षरकोशःसमाप्तः शुभम् अथसुविन्नमपिप्रतिविन्ननीयंस्वाग
धिनोपिन्पतिःपरिशंकनीयः अंकेखितापिबुधतिःपरीक्षणीयाशास्त्रेन्पेवबुधतोवकृतोवशि
त्वम् १ यत्रान्यधर्मसंबंधादन्यदेवोपवर्णितम् प्रकृतेर्हिभवेत्त्राज्ञास्तामुत्थेक्षांप्रचक्षते
२ विनिर्मितमहोंक्तिलाश्लतमपंजगद्धुलगायंतुनविदग्धताविषयोत्रस्थते रसान्न
पत्तोनिर्मितोकटिनबीजसंस्थापनाद्विनाचवरधर्णीनीकुचविनिर्मितोबीजतः ३ शुभम् रामः
यत्रयत्ररघुनाथकीर्तनं-तत्रतत्रकृतमस्तकाञ्जलीम्॥ मारुतिंवाष्पवारिपरि ७४
पूर्णलोचन-मारुतिंनमतराक्षसान्तकम्

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal.

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

२० वकारोवरुणःप्रोक्तः कलशेचउदाहृतः वक्षस्थलेचवःप्रोक्तोगदायसमुदाहृता २१
नक्षत्रंभंभुधाःप्राहुर्भवनेभःप्रकीर्त्तितः दीप्तिर्भाभःस्वभंभूमिर्भीर्भयंकथितंबुधैः २२ मःशिर
श्चंद्रमावेधामालक्ष्मीश्चप्रकीर्त्तिता मावमातरिमानेचबंधनेमःप्रकीर्त्तितः २३ यशोयःकथितः
प्राज्ञैर्योवायुरितिशब्दितः यानेयातरिपस्थानेकथितःशब्दवेदिभिः २४ श्वश्रूमेत्तिलेवहो
रुशब्देचप्रकीर्त्तितः रथनेचशरीरेस्याद्रुमयेचप्रकीर्त्तितः २५ लःश्रोत्रवरुणोलुप्तलादानेचप्रकी
र्त्तितः दीप्तिर्नृत्तंस्याच्चलंभूमिर्लोभयश्चप्रकीर्त्तितः २६ लवांतेलवरुणेनःस्याःशादानेचप्रकी
र्त्तितः स्त्रीश्रेयेचलयेचैवकथिताःशब्दवेदिभिः २७ मासनेचरुणेवातेवकारःपरिकीर्त्ति
तः शिवंशंशंकरःश्रेयः शश्वत्सीधुनिगद्यते २८ शीघ्रायाशयनेजाड्यहिंसायांभूनिगद्यते रामः

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

अनेका
१४

यकारः कथितः श्रेष्ठः धोलक्ष्मीरितिगद्यते २९ सकोपेवाररोसःस्यात्तथाश्लिनीगद्यते ३० को
पेवाररोस्यतथाश्लिनिकीर्त्तितः ३० क्षक्षेरेरक्षसिप्रोक्तोबुधैःक्षशदशासने ३१ इतिलिं
गानुशासनेष्टकाक्षरकोशःसमाप्तः॥ शुभम् शास्त्रेसुविन्नमपिप्रतिविन्ननीयंस्वारा
धितोपिरुपतिःपरिशंकनीयः अंकोथितापिबुधतिःपरीक्षणीयाशास्त्रेष्टपेनबुधतोवकृतोवशि
त्वम् १ यत्रान्यधर्मसंवेधादन्यदेवोपतर्कितम् प्रकृतेर्हिभवेत्राज्ञास्तामुत्रेक्षांप्रचक्षते
२ विनिर्मितमहोंवित्तान्यतमपंजगद्धुल्लणापरंतुनविदग्धताविषयमोर्त्रस्थते स्मान्न
फत्तेनिर्मितोकटिनवीजसंस्थापनाद्विनाचवरधर्मीनीकुचविनिमितोवीजतः ३ शुभम् रामः
यत्रयत्ररघुनाथकीर्त्तनं-तत्रतत्रकृतमस्तकाञ्जलीम्॥ बाष्पवारिपरि
पूर्णलोचन-मारुतिंनमत राक्षसान्तकम्

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

CC-0. Digitized by eGangotri and MIDF- Delhi

Jagannath Bhattarai Collection. Nagarjun-7, Kathmandu, Nepal

This PDF you are browsing is in a series of several scanned documents containing the personal colleciton of Jagannath Bhattarai ji from Kathmandu, Nepal.

CV:

Jagannath Bhattarai
Date of Birth: 31 December 1960
Place of Birth: Kathmandu, Nepal
Address: Nagarjun (Ramkot), Kathmandu

Educational Qualifications
Bachelor of Science (B.Sc.) – Major in Biology
Master's Degree – Sociology & Anthropology
Shastri (Ongoing) – Balmiki Vidyapeeth

Professional Experience
Government School Teacher (Madhyamik Pratham Shreni)
Taught at Secondary Level (Madhyamik)
Taught at Higher Secondary Level (Uchcha Madhyamik)
Served as Head Teacher
Led academic and administrative development
Strengthened institutional performance and student outcomes

Areas of Interest
Sanskrit Vyakaran
Spiritual & Philosophical Studies
Educational Leadership

Digitization by eGangotri Trust
Funding by MIDF, New Delhi